

ZP baixa a la mina

A José Luis Rodríguez Zapatero, la situació del PSPV-PSOE és possible que li evoque la seua joventut, marcada per l'accés a la secretaria general dels socialistes lleonesos el 1988, quan només tenia 28 anys. Ja en feia dos que era diputat al Congrés, cosa que el va obligar a abandonar la plaça de professor de dret constitucional a Lleó, però cap dels reptes que s'havia marcat fins aleshores no exigia tanta subtileza. En ser escollit líder del PSOE lleonès, va proposar-se de renovar-ne completament l'estructura, massa ancorada en el passat i massa sotmesa als dictats dels dirigents més veterans. Molts d'ells, vinculats al sector de la mineria i fermes defensors de tàctiques expeditives. Zapatero no dubtà a baixar a la mina per fer-los veure que el partit s'havia entaforat en un cau que amenaçava de deixar-los, anys i panys, al marge de les principals institucions provincials. Aquell jove secretari general se'n va sortir gràcies a milers de reunions, conspiracions i pactes no escrits. Uns conclave que van reproduir-se sobretot a la comarca del Bierzo i que recorden perfectament, per

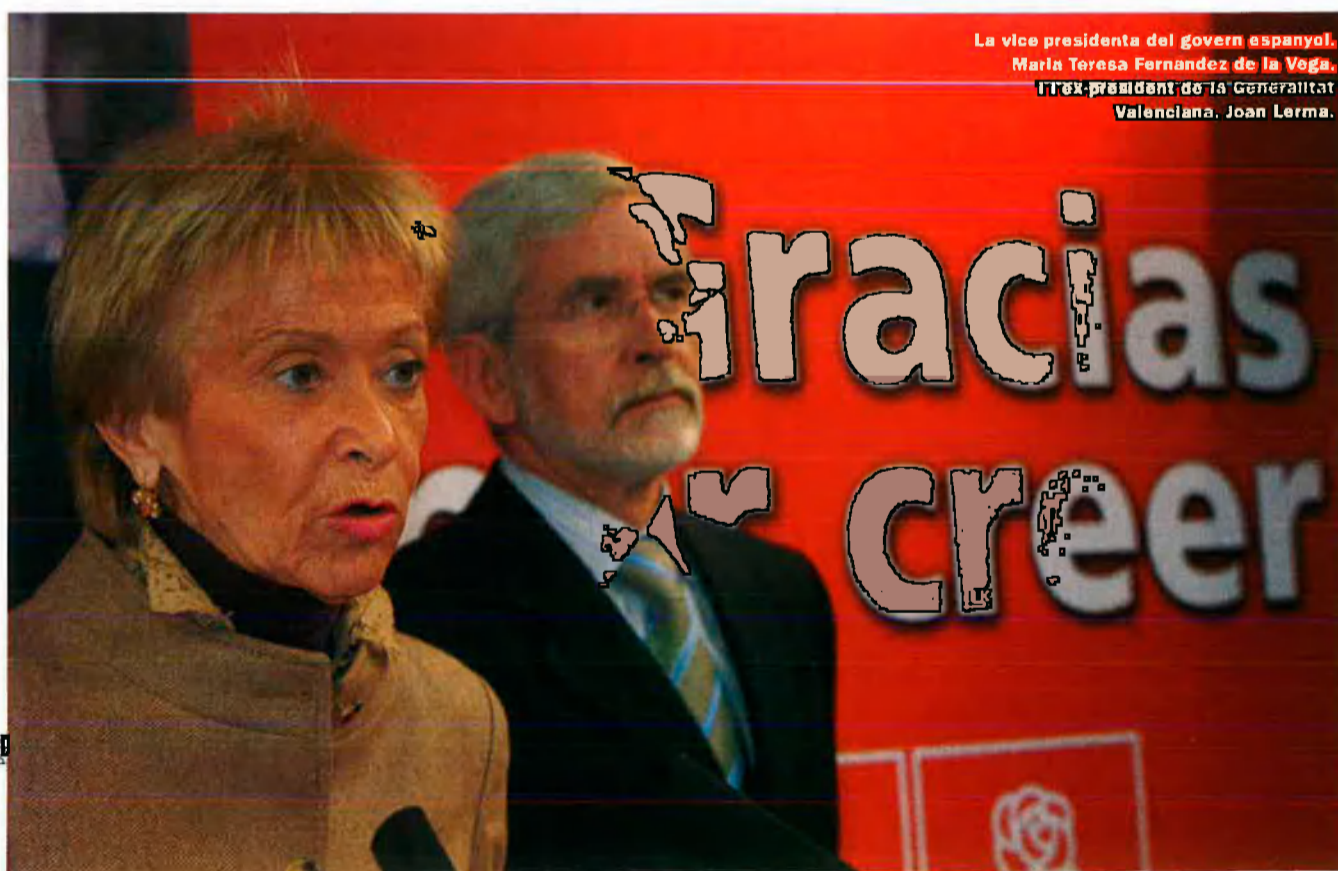
María Teresa Fernández de la Vega ha persuadit Zapatero que la crisi del socialisme valencià requereix molta més implicació de Ferraz. No serà gens fàcil, però, de posar-hi remei.

exemple, a la fonda El Conde, a Anllares del Sil, una petita localitat fronterera amb Astúries que pot presumir d'haver acollit més d'una cimera presidida per qui acaba d'obtenir 11 milions llargs de vots.

L'omnipotent Zapatero haurà de recuperar aquella habilitat negociadora, si vol que el socialisme valencià aspire a governar algun municipi de més de 15.000 habitants a partir del 2011 i, ni que siga a termini mitjà, ocupar de nou la Generalitat. María Teresa Fernández

de la Vega, cap de llista per València a les eleccions estatals, ja li ha explicat que la situació és molt més preocupant que no es pensaven a la Moncloa. Al País Valencià, el PP no sols és absolutament hegemònic, sinó que també maltracta impunement els socialistes: el victimisme respecte a l'executiu estatal hi és ben arrelat, el setge mediàtic no és menor i, per tant, el PSOE és incapaç de transmetre les virtuts de la seua gestió.

La primera supervisió de la mina per part de Fernández de la Vega també ha servit perquè a Ferraz entenguen que la calma que va imperar en el mandat de Joan Ignasi Pla era passatgera i és història. El llarg període precongessual, obert a l'octubre del 2007 amb la dimissió de l'ex-secretari general i que segurament no es tancarà fins al setembre vinent, ha estat propici per a comprovar que hi ha fins a cinc grups delerosos d'esdevenir els nous caps visibles de la federació. Zapatero, que anhela una sola candidatura a l'executiva nacional, comença a entendre que aquesta possibilitat és més aviat onírica. L'atterratge de la seua vicepresidenta a la tardor, a fi de preparar la campanya electoral, va despertar tants recels que ella va optar per transvasar el seu equip de confiança de Madrid a València, i crear una estructura paral·lela a la seu del carrer de les Blanqueries.

Mirades de reüll. Si la provisionalitat que viu la federació valenciana no suscitava prou neguit, la comissió gestora que se'n va fer càrrec a l'octubre encara hi ha afegit més llenya. A la presidència hi ha el sempitern Joan Lerma, i a la secretaria d'organització, Alfred Boix, de la mateixa línia. La tria portava la signatura del número 2 del PSOE, José Blanco, i les suspicacions no han fet sinó multiplicar-se. Joan Calabuig, un altre lermista de bé, ha abandonat l'acta d'eurodiputat en canvi de ser diputat al Congrés. N'hi ha que atribueixen la mutació a una pròxima promoció a la secretaria general del PSPV, per bé que el protagonista no s'està de negar-ho.

La llista a l'hemicicle espanyol per València, de fet, també duia el segell de Ferraz. Fernández de la Vega a banda, al número 2 hi havia Inmaculada Rodríguez Piñero –propera a Zapatero i sense pes al PSPV–, al 5 el periodista Ferran Bono –imposat per la vice-presidenta– i al 6, Carmen Montón, també sense gaire implicació a l'organització. Dels 7 diputats, 4 no tenen tradició orgànica, com ha passat a Castelló –Jordi Sevilla, sense vida interna al PSPV, és un dels dos diputats socialistes– i a Alacant –Bernat Soria i Leire Pajín hi anaven d'1 i de 2, tot i no comptar als òrgans de decisió autòctons. Aquesta permeabilitat, que ja tenia un precedent en el nomenament dels caps de llista a les municipals de València, Alacant i Castelló de la Plana, no s'estén a l'àmbit pregressual. Quan Zapatero, en un comentari sobrevalorat, va afirmar que li semblava “una molt bona idea” que l'ex-ministre Sevilla liderara la renovació del socialisme valencià, a Blanqueres ningú no va afegir-s'hi. I d'ací ve que Sevilla haja anunciat recentment que no optarà a succeir Pla, perquè es veu “incapaç” de moure “les palanques rovellades del canvi” al partit.

El lermisme, malgrat tot, no pot cantar victòria. Ni de lluny. L'efusivitat de Lerma la nit del 9M, quan va felicitar-se per l'augment en nombre i percentatge de vot respecte a la contesa autonòmica de fa un any, era fictícia. L'ex-president valencià no té la influència de temps pretèrits, i algunes de les decisions preses darrerament no sols ho confirmen, sinó que també apunten a una pretensió de la Moncloa perquè no siga així. Lerma no continua com a

portaveu al Senat a la nova legislatura, i a la delegació del govern espanyol difícilment serà nomenat Alfred Boix, com ell pretenia. Unes desautoritzacions que serien producte, novament, de la imatge del PSPV que ha cultivat Fernández de la Vega, que d'ací a poc obrirà a València una oficina d'atenció al ciutadà. Un altre símptoma que Ferraz no confia en la tasca dels dirigents locals. Blanco mateix va afirmar dies enrere que, sense Fernández de la Vega de candidata, els socialistes haurien obtingut 5 o 6 diputats, per compte del 7 que enguany, com fa quatre anys, han aconseguit a València.

El desencís és mutu, perquè al PSPV acusen el PSOE de no contraatacar els arguments del PP valencià. Els primers quatre anys de Zapatero al poder, quatre ministres de pes –a més de Fernández de la Vega, Sevilla i Soria, també Solbes– eren nascuts al País Valencià, però en canvi la sensació entre la ciutadania és que Zapatero odia els valencians. El debat hídic i sobre el desenvolupament sostenible ha fet molt de mal al PSPV, i paral·lelament els socialistes van accelerar la reforma de l'Estatut valencià –una manera de marcar el terreny al català i un baló d'oxigen a un Francesc Camps que travessava dificultats– per deixar entreveure que el PP, enmig de la tensió pel text català, també retocava estatuts.

Frontisme, dirigisme o... Comptat i debatut, tres noms s'han postulat com a possibles secretaris generals. D'una banda, l'alcalde d'Alaquàs (Horta), Jorge Alarte, que vol jubilar “aquells que van protagonitzar el congrés del 1978” i que, estratègicament, es presenta com un renovador a l'estil de Zapatero el 2000. Marca distàncies a dreta i esquerra amb PP i Esquerra Unida, i patrocina “un nou discurs”. Ja ha avisat que, si guanya, no admetrà intromissions de ningú, a l'hora de fer l'executiva. Alarte només té 35 anys, però ja fa un lustre que somia dirigir el partit i mesura cada passa que fa. Són tan evidents les seues aspiracions, que Pla ja va ocupar-se de no incloure'l a les llistes a les Corts, per impedir-li de fer oposició a Camps des de la cambra valenciana. Té l'aval d'alcaldes que sobreviuen al creixement del PP al cinturó roig i fa mesos que recorre les comarques en cerca de suport. No hauria

de tenir problemes per a arrebregar el 25% dels avals dels congressistes que calen per a aspirar a la direcció.

D'una altra banda, Joaquim Puig, alcalde de Morella (Ports), és un tradicional lermista que encara, però, no ha rebut l'ajut de qui un dia va escollir-lo cap del gabinet de Presidència. Puig té força suport a Castelló i facilitat per a relacionar-se amb els mitjans de comunicació, potser perquè va entrar a la política a través del periodisme. És diputat a les Corts, però està massa lligat al passat. Al seu dia ja fou portaveu socialista a l'hemicicle. Puig vol un PSPV que remarque el seu fet diferencial valencià, fins al punt de plantar cara a Ferraz, si cal. Algunes veus afirmen que és a la cursa per situar-se a l'executiva, i l'acusen, precisament, de representar allò que cal extirpar del partit: les castes i l'eternització als òrgans de direcció.

Finalment hi ha un altre jove, Francesc Romeu, ex-diputat a Madrid i actual director de la Fundació Jaime Vera. Gràcies a això té molt bona relació amb José Blanco, però la seua rêmora és un passat ciscarista i haver arribat a demanar el vot per una altra formació a Silla (Horta), on va ser portaveu socialista i on té obert un expedient. Ha convocat tres sopars multitudinaris a diverses comarques i la resposta ha estat positiva.

A la recambra hi ha encara Joan Calabuig –si el lermisme gosa defensar una de les seues patums–, Ana Noguera –diputada autonòmica molt treballadora i ex-membre d'Esquerra Socialista que podria rebre l'impuls de descontents amb la resta de candidatures, com va explicar aquest setmanari al número 1.232– o, fins i tot, la basca alhora que benidormera –i encara més jove– Leire Pajín, que seria una aposta personal de Zapatero. Va incloure-la a l'executiva federal des del primer dia i ha estat secretària d'estat de Cooperació. Son pare, el lleonès José María Pajín, és assessor de la subdelegació del govern a Alacant, i bon amic de Zapatero. Si aquest suggereix Leire Pajín com a secretària general, la federació valenciana, farta d'imposicions i dirigismes, podria explotar. Seria una bona ocasió per a comprovar si Zapatero, després de tants anys sense baixar a la mina, encara conserva l'astúcia.

Victor Maceda